

Lúc bấy giờ, Xá-lợi Tử thưa:

- Bạch Thế Tôn! Đại Bồ-tát tương ưng với Bát-nhã Ba-la-mật-đa qua đời ở nơi nào mà sanh đến nơi đây? Sau khi qua đời ở nơi này sẽ sanh đến chỗ nào?

Phật bảo:

- Nay Xá-lợi Tử! Đại Bồ-tát tương ưng với Bát-nhã Ba-la-mật-đa có vị từ cõi Phật khác qua đời sanh đến nơi này, có vị từ trời Đổ-sử-đa qua đời sanh đến nơi này, có vị từ loài người qua đời sanh lại nơi này.

Này Xá-lợi Tử! Nếu từ cõi Phật khác qua đời sanh đến nơi này, thì Đại Bồ-tát đó mau tương ưng với Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Do tương ưng với Bát-nhã Ba-la-mật-đa nên khi sanh đến, vị ấy chứng đắc pháp môn sâu xa vi diệu ngay trong hiện tại. Từ đó về sau, thường mau được tương ưng với Bát-nhã Ba-la-mật-đa, sanh ra ở chỗ nào cũng thường gặp chư Phật cúng dường, cung kính, tôn trọng, khen ngợi, làm cho Bát-nhã Ba-la-mật-đa lần lần được tăng trưởng. Nếu từ trời Đổ-sử-đa sanh đến nơi này thì Đại Bồ-tát ấy liền đắc Nhất sanh sở hệ, đối với sáu Ba-la-mật-đa thường không quên mất, tất cả các môn Đà-la-ni, môn Tam-ma-địa đều được tự tại. Nếu từ loài người qua đời sanh lại nơi này thì Đại Bồ-tát ấy, trừ hạng Bất thối chuyển, nếu căn tánh ám độn thì không thể mau tương ưng với Bát-nhã Ba-la-mật-đa, tất cả các môn Đà-la-ni, môn Tam-ma-địa đều chưa được tự tại.

Này Xá-lợi Tử! Theo lời ông hỏi: Đại Bồ-tát tương ưng với Bát-nhã Ba-la-mật-đa từ nơi này qua đời sẽ sanh vào nơi nào? Đại Bồ-tát ấy từ nơi này qua đời sẽ sanh vào cõi Phật khác, từ cõi Phật này đến cõi Phật khác, sanh ở nơi nào cũng thường được gặp chư Phật, Thế Tôn, cúng dường, cung kính, tôn trọng, khen ngợi, cho đến chứng Vô Thượng Chánh Đẳng Chánh Giác.

Này Xá-lợi Tử! Lại có Đại Bồ-tát không có phương tiện thiện xảo, nên nhập sơ thiên, nhị thiên, tam thiên, tứ thiên, cũng hành sáu Ba-la-mật-đa, Đại Bồ-tát ấy vì đắc tịnh lự nên sanh vào cõi trời Trường thọ, tuổi thọ hết sẽ sanh vào loài người, gặp chư Phật, cúng dường, cung kính, tôn trọng, khen ngợi. Tuy hành sáu Ba-la-mật-đa nhưng căn tánh ám độn, không thể thông suốt được.

Này Xá-lợi Tử! Lại có Đại Bồ-tát nhập sơ thiên cho đến tứ thiên, cũng hành sáu Ba-la-mật-đa, Đại Bồ-tát này không có phương

tiện thiện xảo, nên xả các tịnh lự sanh vào cõi Dục. Nên biết Đại Bồ-tát này, căn tánh cũng ám độn, không thể thông suốt được.

Này Xá-lợi Tử! Lại có Đại Bồ-tát nhập sơ thiên, nhị thiên, tam thiên, tứ thiên; nhập từ vô lượng, nhập bi, hỷ, xả vô lượng; nhập định Không vô biên xứ, định Thức vô biên xứ, Vô sở hữu xứ, Phi tướng phi phi tướng xứ; tu bốn niệm trụ, bốn chánh đoạn, bốn thân tức, năm căn, năm lực, bảy chi đẳng giác, tám chi thánh đạo; tu mười lục Phật, bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng. Đại Bồ-tát này có phương tiện thiện xảo, nên không theo sức mạnh của tịnh lự, vô lượng, vô sắc mà sanh; chỉ sanh vào thế giới nào có Phật, gặp được chư Phật, cúng dường, cung kính, tôn trọng, khen ngợi, thường tương ưng với Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Nên biết Đại Bồ-tát ấy trong Hiền kiếp này quyết định được Vô Thượng Chánh Đẳng Chánh Giác.

Này Xá-lợi Tử! Lại có Đại Bồ-tát nhập sơ thiên cho đến tứ thiên; nhập từ vô lượng cho đến xả vô lượng; nhập định Không vô biên xứ cho đến định Phi tướng phi phi tướng xứ, Đại Bồ-tát này có phương tiện thiện xảo nên không theo sức mạnh của tịnh lự, vô lượng, vô sắc mà sanh, sanh lại cõi Dục, hoặc dòng họ Sát-đế-lợi, hoặc dòng họ Bà-la-môn, hoặc dòng họ Trưởng giả, hoặc dòng họ Cư sĩ, vì muốn thành thực các hữu tình chứ không tham nhiệm mà bị tái sanh.

Này Xá-lợi Tử! Lại có Đại Bồ-tát nhập sơ thiên cho đến tứ thiên; nhập từ vô lượng cho đến xả vô lượng; nhập định Không vô biên xứ cho đến định Phi tướng phi phi tướng xứ, Đại Bồ-tát này có phương tiện thiện xảo, nên không theo sức mạnh của tịnh lự, vô lượng, vô sắc mà sanh; hoặc sanh vào cõi trời Tứ đại vương, hoặc sanh vào cõi trời Ba mươi ba, hoặc sanh vào cõi trời Dạ-ma, hoặc sanh vào cõi trời Đô-sử-đa, hoặc sanh vào cõi trời Lạc biến hóa, hoặc sanh vào cõi trời Tha hóa tự tại. Vì muốn thành thực các hữu tình, nghiêm tịnh các cõi Phật, nên thường gặp chư Phật, cúng dường, cung kính, tôn trọng, khen ngợi, không bỏ qua.

Này Xá-lợi Tử! Lại có Đại Bồ-tát tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, có phương tiện thiện xảo nên nhập sơ thiên, ở nơi này qua đời sanh vào Phạm thiên Đại phạm vương, oai đức thù thắng hơn gấp trăm ngàn các Phạm chúng khác. Từ cõi trời này, vị ấy đi đến các cõi Phật, từ cõi Phật này đến cõi Phật khác, trong đó nếu có Đại Bồ-tát nào chưa chứng Vô Thượng Chánh Đẳng Chánh Giác, thì vị ấy khuyên cho chứng Vô Thượng Chánh Đẳng Chánh Giác. Nếu đã chứng Vô

Thượng Chánh Đẳng Chánh Giác, chưa chuyển pháp luân thì thỉnh chuyển pháp luân, vì muốn làm lợi ích cho các hữu tình.

Này Xá-lợi Tử! Lại có Đại Bồ-tát tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, có phương tiện thiện xảo, nên nhập sơ thiền cho đến tứ thiền; nhập từ vô lượng cho đến xả vô lượng; nhập định Không vô biên xứ cho đến định Phi tướng phi phi tướng xứ; tu bốn niệm trụ cho đến tám chi thánh đạo; đối với pháp môn giải thoát không, vô tướng, vô nguyện đều được tự tại hiện tiền, không theo sức mạnh của tịnh lự, vô lượng, vô sắc mà sanh. Đại Bồ-tát Nhất sanh sở hệ, hiện tiền phụng sự, thân cận, cúng dường các Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác trong hiện tại, ở cõi Phật này siêng tu phạm hạnh, từ cõi này mất sanh vào cõi trời Đờ-sử-đa, trọn đời căn không thiếu sót, đủ niệm chánh tri, được vô lượng, vô số trăm ngàn Câu-chi (ức), Na-dữu-đa (ngàn ức) thiên chúng vây quanh theo hầu Đại Bồ-tát ấy an trụ thần thông, sanh vào loài người, chúng đắc Vô Thượng Bồ-đề, chuyển bánh xe diệu pháp, độ vô lượng chúng hữu tình.

Này Xá-lợi Tử! Lại có Đại Bồ-tát đầy đủ sáu thần thông, không sanh cõi Dục, không sanh cõi Sắc, không sanh cõi Vô sắc, đi đến các cõi Phật, từ cõi Phật này đến cõi Phật khác, cúng dường, cung kính, tôn trọng, khen ngợi chư Phật, Thế Tôn, tu hạnh Bồ-tát, cho đến khi chúng đắc Vô Thượng Bồ-Đề.

Này Xá-lợi Tử! Lại có Đại Bồ-tát đủ sáu thần thông, biến hóa tự tại, từ cõi Phật này đến cõi Phật khác, trải qua các cõi Phật không có tên Thanh văn, Độc giác, chỉ có hành giả tu nhất thừa chơn tịnh. Đại Bồ-tát này ở các cõi Phật, cúng dường, cung kính, tôn trọng, khen ngợi chư Phật Thế Tôn, tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa dần dần tăng trưởng, nghiêm tịnh cõi Phật, thành thực hữu tình.

Này Xá-lợi Tử! Lại có Đại Bồ-tát đầy đủ sáu thần thông biến hóa tự tại, từ cõi Phật này đến cõi Phật khác. Tuổi thọ hữu tình trong những cõi Phật đã đi qua không thể đếm được. Đại Bồ-tát này ở các cõi Phật cúng dường, cung kính, tôn trọng, khen ngợi chư Phật Thế Tôn, tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa dần dần tăng trưởng, nghiêm tịnh cõi Phật, thành thực hữu tình.

Này Xá-lợi Tử! Lại có Đại Bồ-tát đầy đủ sáu thần thông đến các thế giới, có các thế giới không có tên Tam bảo. Đại Bồ-tát này đến đó khen ngợi Phật, Pháp, Tăng bảo, làm cho các hữu tình phát sanh lòng tin thanh tịnh thâm sâu, do đó thường được lợi ích an vui. Đại Bồ-tát này sau khi qua đời ở đây, sanh vào thế giới có Phật, tu hạnh Bồ-tát cho đến lúc chúng quả Vô Thượng Bồ-Đề.

Này Xá-lợi Tử! Lại có Đại Bồ-tát, từ khi mới phát tâm tinh tấn dũng mãnh chúng đấng sơ thiên cho đến tứ thiên; được từ vô lượng cho đến xả vô lượng; được định Không vô biên xứ cho đến định Phi tướng phi phi tướng xứ; tu bốn niệm trụ cho đến tám chi thánh đạo; tu mười lực Phật cho đến trí nhất thiết tướng. Đại Bồ-tát này không sanh cõi Dục, không sanh cõi Sắc, không sanh cõi Vô sắc, thường sanh vào nơi có thể làm lợi ích cho hữu tình, lợi ích an vui cho tất cả chúng sanh.

Này Xá-lợi Tử! Lại có Đại Bồ-tát, trước đây đã tu tập sáu Ba-la-mật-đa, mới vừa phát tâm liền nhập Bồ-tát Chánh tánh ly sanh, cho đến chúng đấng địa vị Bất thối chuyển.

Này Xá-lợi Tử! Lại có Đại Bồ-tát, trước đây đã tu tập sáu Ba-la-mật-đa, mới vừa phát tâm liền có thể nối tiếp chúng đấng Vô Thượng Bồ-đề, chuyển bánh xe Chánh pháp, hóa độ vô lượng chúng hữu tình, nhập vào cõi Vô dư y đại Niết-bàn, thuyết Chánh pháp sau khi Niết-bàn, hoặc trụ một kiếp, hoặc hơn một kiếp, làm lợi lạc cho vô biên các loại hữu tình.

Này Xá-lợi Tử! Lại có Đại Bồ-tát trước đây đã tu tập sáu Ba-la-mật-đa, mới vừa phát tâm liền có thể tương ưng với Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Cùng với vô lượng, vô số trăm ngàn Câu-chi, Na-dữu-đa Đại Bồ-tát đi đến các cõi Phật, từ cõi Phật này đến cõi Phật khác, cúng dường, cung kính, tôn trọng, khen ngợi chư Phật Thế Tôn, thành thực hữu tình, nghiêm tịnh cõi Phật.

Này Xá-lợi Tử! Lại có Đại Bồ-tát, tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa được bốn tịnh lực, bốn vô lượng, bốn định vô sắc, an trụ trong đó rồi nhập sơ thiên; từ sơ thiên xuất, nhập diệt tận định; từ diệt tận định xuất nhập nhị thiên; từ nhị thiên xuất nhập diệt tận định; từ diệt tận định xuất nhập tam thiên; từ tam thiên xuất nhập diệt tận định; từ diệt tận định xuất nhập tứ thiên; từ tứ thiên xuất nhập diệt tận định; từ diệt tận định xuất nhập Không vô biên xứ; từ Không vô biên xứ xuất nhập diệt tận định; từ diệt tận định xuất nhập Thức vô biên xứ; từ Thức vô biên xứ xuất nhập diệt tận định; từ diệt tận định xuất nhập Vô sở hữu xứ; từ Vô sở hữu xứ xuất nhập diệt tận định; từ diệt tận định xuất nhập Phi tướng phi phi tướng xứ; từ Phi tướng phi phi tướng xứ xuất nhập diệt tận định; từ diệt tận định xuất nhập sơ thiên.

Này Xá-lợi Tử! Đại Bồ-tát này tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, dùng phương tiện thiện xảo đối với các định thù thắng thuận nghịch qua lại, thứ lớp vượt qua an trụ tự tại.

Này Xá-lợi Tử! Lại có Đại Bồ-tát, tuy đã được bốn niệm trụ, bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy chi đẳng giác,

tám chi thánh đạo, đã tu mười lực Phật, bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng, trí nhất thiết, trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng, mà không chấp quả Dự lưu, hoặc quả Nhất lai, hoặc quả Bất hoàn, hoặc quả A-la-hán, hoặc Độc giác, hoặc Vô Thượng Chánh Đẳng Chánh Giác. Đại Bồ-tát này tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa vì có phương tiện thiện xảo, nên làm cho các hữu tình phát sanh bốn niệm trụ cho đến tám chi thánh đạo, làm cho chúng đắc quả Dự lưu cho đến quả A-la-hán, Độc giác Bồ-đề, hoặc làm cho các hữu tình tu mười lực Phật cho đến trí nhất thiết tướng, làm cho chúng đắc Vô Thượng Bồ-Đề.

Này Xá-lợi Tử! Các trí của quả Thanh văn, Độc giác này tức là nhân của Đại Bồ-tát.

Này Xá-lợi Tử! Nên biết Đại Bồ-tát này trụ địa vị Bất thối chuyển, tương ưng với Bát-nhã Ba-la-mật-đa, mới có thể làm được việc này.

Này Xá-lợi Tử! Lại có Đại Bồ-tát an trụ sáu Ba-la-mật-đa, sanh vào cung trời Đô-sử-đa. Nên biết Đại Bồ-tát ấy trong Hiền kiếp này quyết định sẽ làm Phật.

Này Xá-lợi Tử! Lại có Đại Bồ-tát tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, tuy đã được bốn tịnh lực, bốn vô lượng, bốn định vô sắc; đã được bốn niệm trụ, bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy chi đẳng giác, tám chi thánh đạo; đã tu mười lực Phật, bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng, trí nhất thiết, trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng, tâm hướng đến Bồ-đề thường không mỏi mệt, bỏ bê, nhưng đối với Thánh đế hiện chưa thông đạt.

Này Xá-lợi Tử! Nên biết đó là Đại Bồ-tát Nhất sanh sở hệ.

Này Xá-lợi Tử! Lại có Đại Bồ-tát tu hành sáu Ba-la-mật-đa, ở trong các thế giới, từ cõi Phật này đến cõi Phật khác, nghiêm tịnh cõi Phật, hướng dẫn chúng sanh vào Vô thượng giác.

Này Xá-lợi Tử! Đại Bồ-tát này, cần phải trải qua vô lượng, vô số đại kiếp, mới chứng được Vô Thượng Chánh Đẳng Chánh Giác.

Này Xá-lợi Tử! Lại có Đại Bồ-tát an trụ sáu Ba-la-mật-đa, thường siêng năng tinh tấn làm lợi ích hữu tình, miệng thường không nói lời vô nghĩa, thân, ý không làm và nghĩ việc vô nghĩa.

Này Xá-lợi Tử! Lại có Đại Bồ-tát tu hành sáu Ba-la-mật-đa, thường siêng năng tinh tấn làm lợi ích cho chúng hữu tình, từ cõi Phật này đến cõi Phật khác, đoạn trừ ba đường ác cho các hữu tình.

Này Xá-lợi Tử! Lại có Đại Bồ-tát, tuy an trụ đủ sáu Ba-la-mật-đa, nhưng thường lấy bố thí Ba-la-mật-đa làm đầu. Đồng mãnh tu tập các hạnh Bồ-tát, ban pháp cho chúng hữu tình tất cả mọi điều vui thích, thường không bê trễ, cần thức ăn cho thức ăn, cần nước uống cho nước uống, cần xe cho xe, cần y phục cho y phục v.v... tùy theo nhu cầu của họ, cung cấp đầy đủ các thứ cần dùng khác như: Hoa, hương, anh lạc, phòng, nhà, đồ nằm, giường, ghế, đèn sáng, lúc thóc, châu báu v.v...

Này Xá-lợi Tử! Lại có Đại Bồ-tát, tuy an trụ đủ sáu Ba-la-mật-đa, nhưng thường lấy tịnh giới Ba-la-mật-đa làm đầu, đồng mãnh tu tập các hạnh Bồ-tát, thân, ngữ, ý đủ các luật nghi thù thắng, khuyên bảo các hữu tình cũng tu tập luật nghi như thế, làm cho mau được viên mãn.

Này Xá-lợi Tử! Lại có Đại Bồ-tát, tuy an trụ đủ sáu Ba-la-mật-đa, nhưng thường lấy an nhẫn Ba-la-mật-đa làm đầu, đồng mãnh tu tập các hạnh Bồ-tát, xa lìa tất cả các tâm sân giận, khuyên bảo các hữu tình cũng tu tập an nhẫn như thế, làm cho mau được viên mãn.

Này Xá-lợi Tử! Lại có Đại Bồ-tát, tuy an trụ đủ sáu Ba-la-mật-đa, nhưng thường lấy tinh tấn làm đầu, đồng mãnh tu tập các hạnh Bồ-tát, tu hành đầy đủ tất cả thiện pháp, khuyên bảo các hữu tình cũng tu tập tinh tấn như thế, làm cho mau được viên mãn.

Này Xá-lợi Tử! Lại có Đại Bồ-tát, tuy an trụ đủ sáu Ba-la-mật-đa, nhưng thường lấy tịnh lự Ba-la-mật-đa làm đầu, đồng mãnh tu tập các hạnh Bồ-tát, tu tập đầy đủ tất cả các định thù thắng, khuyên bảo các hữu tình cũng tu tập các định thù thắng như thế, làm cho mau được viên mãn.

Này Xá-lợi Tử! Lại có Đại Bồ-tát, tuy an trụ đầy đủ sáu Ba-la-mật-đa, nhưng thường lấy Bát-nhã Ba-la-mật-đa làm đầu, đồng mãnh tu tập các hạnh Bồ-tát, tu tập đầy đủ tất cả pháp quán, khuyên bảo các hữu tình tu tập thắng tuệ như thế, làm cho mau được viên mãn.

Này Xá-lợi Tử! Lại có Đại Bồ-tát tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, hóa thân như Phật, vào trong các cõi địa ngục, bàng sanh, quỷ giới, hoặc cõi người, hoặc cõi trời, tùy theo mỗi loài dùng ngôn ngữ của loài ấy mà thuyết Chánh pháp cho chúng.

Này Xá-lợi Tử! Lại có Đại Bồ-tát an trụ sáu Ba-la-mật-đa, hóa thân như Phật, đến khắp hằng hà sa số thế giới chư Phật trong mười phương, giảng thuyết Chánh pháp cho các hữu tình, nghiêm tịnh cõi Phật; ở các cõi Phật lắng nghe Chánh pháp, cúng dường, cung kính, tôn trọng, khen ngợi. Xem khắp các cõi Phật tướng thanh tịnh vi diệu,

tôi thắng trong mười phương, liền tự mình phát sanh cõi Phật rất trang nghiêm, thanh tịnh. An trụ trong đó được các Đại Bồ-tát Nhất sanh sở hệ, giáo hóa làm cho mau chứng đắc Vô Thượng Chánh Đẳng Chánh Giác.

Này Xá-lợi Tử! Lại có Đại Bồ-tát tu hành sáu Ba-la-mật-đa, thành tựu ba mươi hai tướng của bậc Đại sĩ, các căn nhạy bén thanh tịnh, đoan nghiêm, chúng sanh thấy đều kính mến, do đó hướng dẫn theo các căn theo ý muốn, làm cho dần dần chứng đắc Niết-bàn ba thừa.

Như vậy, này Xá-lợi Tử! Đại Bồ-tát tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa nên học thân, ngữ, ý nghiệp thanh tịnh.

Này Xá-lợi Tử! Lại có Đại Bồ-tát tu hành sáu Ba-la-mật-đa, tuy được các căn nhạy bén nhưng không trọng mình khinh người.

Này Xá-lợi Tử! Lại có Đại Bồ-tát, từ lúc mới phát tâm thường trụ thí, giới Ba-la-mật-đa, cho đến khi chưa được địa vị Bất thối, trong tất cả thời thường không đọa vào đường ác.

Này Xá-lợi Tử! Lại có Đại Bồ-tát, từ lúc mới phát tâm cho đến khi chưa được địa vị Bất thối, thường không xả bỏ mười nghiệp đạo thiện.

Này Xá-lợi Tử! Lại có Đại Bồ-tát an trụ thí, giới Ba-la-mật-đa, làm Chuyển luân vương, thành tựu bảy báu, dùng pháp giáo hóa, không dùng phi pháp, hướng dẫn chúng sanh tu mười nghiệp thiện, cũng đem của báu cứu giúp người nghèo.

Này Xá-lợi Tử! Lại có Đại Bồ-tát an trụ thí, giới Ba-la-mật-đa, vô lượng trăm nghìn đời làm Chuyển luân thánh vương, thường gặp vô lượng trăm nghìn chư Phật, cúng dường, cung kính, tôn trọng, ngợi khen, xả thí nội ngoại đều không lấy làm khó.

Này Xá-lợi Tử! Lại có Đại Bồ-tát an trụ sáu pháp Ba-la-mật-đa, thường làm pháp chiếu sáng cho các hữu tình si mê, tà kiến, cũng đem pháp này tự chiếu sáng mình, cho đến được Vô Thượng Chánh Đẳng Chánh Giác. Pháp chiếu sáng này không bao giờ lìa bỏ. Do đó, Đại Bồ-tát này đối với các pháp Phật thường được hiện bày.

Vì vậy, này Xá-lợi Tử! Các Đại Bồ-tát tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, đối với ba nghiệp tội của thân, ngữ, ý không cho phát sanh dù chỉ chốc lát.

Bấy giờ, Xá-lợi Tử thưa:

- Bạch Thế Tôn! Thế nào gọi là Đại Bồ-tát có nghiệp tội về thân, ngữ, ý?

Phật bảo Xá-lợi Tử:

- Nếu Đại Bồ-tát suy nghĩ: Đây là thân ta, do đó phát sanh thân nghiệp. Đây là lời nói của ta, do đó phát sanh ngữ nghiệp. Đây là ý của ta, do đó phát sanh ý nghiệp.

Này Xá-lợi Tử! Đó gọi là Đại Bồ-tát có nghiệp tội về thân, ngữ, ý.

Này Xá-lợi Tử! Các Đại Bồ-tát tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, thì không được thấy có thân và thân nghiệp, không được thấy có ngữ và ngữ nghiệp, không được thấy có ý và ý nghiệp.

Này Xá-lợi Tử! Nếu Đại Bồ-tát tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, mà còn chấp trước thân, ngữ, ý và thân, ngữ, ý nghiệp, liền sanh tâm xan tham, tâm phạm giới, tâm giận dữ, tâm biếng nhác, tâm tán loạn, tâm ác tuệ. Nếu phát sanh các tâm này thì không gọi là Đại Bồ-tát. Vì thế, Đại Bồ-tát tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, mà sanh ý nghĩ này thì không đúng.

Này Xá-lợi Tử! Các Đại Bồ-tát tu hành sáu pháp Ba-la-mật-đa có thể làm thanh tịnh ba nghiệp nặng hoặc nhẹ về thân, ngữ, ý.

Lúc bấy giờ, Xá-lợi Tử thưa:

- Bạch Thế Tôn! Tại sao Đại Bồ-tát có thể làm thanh tịnh ba nghiệp nặng hoặc nhẹ về thân, ngữ, ý?

Phật bảo Xá-lợi Tử:

- Các Đại Bồ-tát tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, không chấp thân và tội nặng nhẹ của thân; không chấp lời nói và tội nặng nhẹ của lời nói; không chấp ý và tội nặng nhẹ của ý.

Này Xá-lợi Tử! Như vậy, Đại Bồ-tát tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa có thể làm thanh tịnh ba nghiệp nặng hoặc nhẹ về thân, ngữ, ý.

Lại nữa, này Xá-lợi Tử! Nếu Đại Bồ-tát từ lúc mới phát tâm thường giữ trọn vẹn mười nghiệp thiện, không sanh tâm Thanh văn và Độc giác, đối với chúng sanh thường phát tâm đại bi.

Này Xá-lợi Tử! Ta nói Đại Bồ-tát này cũng có thể làm thanh tịnh ba nghiệp nặng hoặc nhẹ về thân, ngữ, ý.

Này Xá-lợi Tử! Lại có Đại Bồ-tát tu hành sáu pháp Ba-la-mật-đa, làm thanh tịnh đạo Bồ-đề.

Khi ấy, Xá-lợi Tử thưa:

- Bạch Thế Tôn! Thế nào gọi là đạo Bồ-đề của Đại Bồ-tát?

Phật bảo Xá-lợi Tử:

- Các Đại Bồ-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, không chấp tất cả các nghiệp nặng nhẹ về thân, ngữ, ý; không chấp bố thí Ba-la-mật-đa, không chấp tịnh giới Ba-la-mật-đa, không chấp an nhẫn Ba-la-mật-đa, không chấp tinh tấn Ba-la-mật-đa, không chấp tịnh lự Ba-

la-mật-đa, không chấp Bát-nhã Ba-la-mật-đa; không chấp Thanh văn thừa, không chấp Độc giác thừa, không chấp Bồ-tát Chánh đẳng giác thừa.

Này Xá-lợi Tử! Đó gọi là đạo Bồ-đề của Đại Bồ-tát. Vì sao? Vì đạo Bồ-đề đối với tất cả pháp đều không chấp trước.

Này Xá-lợi Tử! Lại có Đại Bồ-tát tu hành sáu pháp Ba-la-mật-đa hướng đến đạo Bồ-đề không ai có thể ngăn được.

Khi ấy, Xá-lợi Tử thưa:

- Bạch Thế Tôn! Do đâu mà Đại Bồ-tát tu hành sáu pháp Ba-la-mật-đa hướng đến đạo Bồ-đề, không ai có thể ngăn được?

Phật dạy Xá-lợi Tử:

- Các Đại Bồ-tát khi tu hành sáu pháp Ba-la-mật-đa, không chấp trước sắc uẩn, không chấp trước thọ, tưởng, hành, thức uẩn; không chấp trước nhãn xứ, không chấp trước nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý xứ; không chấp trước sắc xứ, không chấp trước thanh, hương, vị, xúc, pháp xứ; không chấp trước nhãn giới, sắc giới, nhãn thức giới; không chấp trước nhĩ giới, thanh giới, nhĩ thức giới; không chấp trước tỷ giới, hương giới, tỷ thức giới; không chấp trước thiệt giới, vị giới, thiệt thức giới; không chấp trước thân giới, xúc giới, thân thức giới; không chấp trước ý giới, pháp giới, ý thức giới; không chấp trước Thánh đế khổ, không chấp trước Thánh đế tập, diệt, đạo; không chấp trước vô minh, không chấp trước hành, thức, danh sắc, lục xứ, xúc, thọ, ái, thủ, hữu, sanh, lão tử, sầu, than, khổ, ưu, não; không chấp trước bốn niệm trụ, không chấp trước bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy chi đẳng giác, tám chi thánh đạo; không chấp trước bố thí Ba-la-mật-đa, không chấp trước tịnh giới, an nhẫn, tinh tấn, tịnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa; không chấp trước mười lực của Phật, không chấp trước bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng; không chấp trước trí nhất thiết, không chấp trước trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng; không chấp trước quả Dự lưu, không chấp trước quả Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán; không chấp trước quả vị Độc giác; không chấp trước tất cả hạnh Đại Bồ-tát; không chấp trước chư Phật Vô Thượng Chánh Đẳng Chánh Giác.

Này Xá-lợi Tử! Do nhân duyên này, Đại Bồ-tát tu hành sáu pháp Ba-la-mật-đa càng tăng trưởng lòng hướng đến đạo Bồ-đề, không ai có thể ngăn cản được.

Này Xá-lợi Tử! Lại có Đại Bồ-tát an trụ Bát-nhã Ba-la-mật-đa, mau có thể viên mãn trí nhất thiết trí, thành thắng trí nên thường không bị đọa trong các đường hiểm ác, không thọ thân trời, người hạ

tiện, vĩnh viễn không nghèo khổ; thọ thân hình dung mạo xinh đẹp, đầy đủ các căn, được trời, người, A-tổ-lạc kính mến.

Bấy giờ, Xá-lợi Tử thưa:

- Bạch Thế Tôn! Thế nào gọi là thành thắng trí của Đại Bồ-tát ?

Phật dạy Xá-lợi Tử:

- Các Đại Bồ-tát do thành tựu trí này, thấy hết tất cả Như lai Ứng Chánh Đẳng Giác trong hằng hà sa số thế giới chư Phật khắp mười phương, nghe hết Chánh pháp do chư Phật kia thuyết, thấy hết tất cả đại chúng Thanh văn, Bồ-tát trong hội đó, cũng thấy tướng trang nghiêm của quốc độ ấy. Chư Đại Bồ-tát do thành tựu trí này không sanh tướng thế giới, không sanh tướng Phật, không sanh tướng Pháp, không sanh tướng Thanh văn Tăng, không sanh tướng Bồ-tát Tăng, không sanh tướng Độc giác, không sanh tướng ngã, không sanh tướng phi ngã, không sanh tướng cõi Phật trang nghiêm. Các Đại Bồ-tát do thành tựu trí này, tuy thực hành bố thí Ba-la-mật-đa nhưng không chấp bố thí Ba-la-mật-đa, tuy thực hành tịnh giới Ba-la-mật-đa nhưng không chấp tịnh giới Ba-la-mật-đa, tuy thực hành an nhẫn Ba-la-mật-đa nhưng không chấp an nhẫn Ba-la-mật-đa, tuy thực hành tinh tấn Ba-la-mật-đa nhưng không chấp tinh tấn Ba-la-mật-đa, tuy thực hành tịnh lự Ba-la-mật-đa nhưng không chấp tịnh lự Ba-la-mật-đa, tuy thực hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa nhưng không chấp Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Tuy thực hành bốn niệm trụ nhưng không chấp bốn niệm trụ, cho đến tuy thực hành tám chi thánh đạo nhưng không chấp tám chi thánh đạo. Tuy thực hành mười lực của Phật nhưng không chấp mười lực của Phật, cho đến tuy thực hành trí nhất thiết tướng nhưng không chấp trí nhất thiết tướng.

Này Xá-lợi Tử! Đó gọi là thành thắng trí của Đại Bồ-tát. Do thành tựu trí này, các Đại Bồ-tát mau được viên mãn tất cả pháp Phật. Tuy biết tất cả pháp nhưng không được tất cả pháp, vì tự tánh là không.

Này Xá-lợi Tử! Lại có Đại Bồ-tát tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa có thể làm thanh tịnh năm loại mắt: Nhục nhãn, thiên nhãn, tuệ nhãn, pháp nhãn, Phật nhãn.

Khi ấy, Xá-lợi Tử thưa:

- Bạch Thế Tôn! Thế nào gọi là nhục nhãn thanh tịnh của Đại Bồ-tát?

Phật dạy Xá-lợi Tử:

- Có Đại Bồ-tát với nhục nhãn thấy được một trăm Du-thiện-na. Có Đại Bồ-tát với nhục nhãn thấy được hai trăm Du-thiện-na. Có Đại

Bồ-tát với nhục nhãn thấy được ba trăm Du-thiện-na. Có Đại Bồ-tát với nhục nhãn thấy được bốn trăm, năm trăm, sáu trăm cho đến ngàn Du-thiện-na. Có Đại Bồ-tát với nhục nhãn thấy được một cõi châu Thiệm bộ. Có Đại Bồ-tát với nhục nhãn thấy được hai đại châu. Có Đại Bồ-tát với nhục nhãn thấy được ba đại châu. Có Đại Bồ-tát với nhục nhãn thấy được bốn đại châu. Có Đại Bồ-tát với nhục nhãn thấy được Tiểu thiên thế giới. Có Đại Bồ-tát với nhục nhãn thấy được Trung thiên thế giới. Có Đại Bồ-tát với nhục nhãn thấy được ba ngàn đại thiên thế giới.

Này Xá-lợi Tử! Đó gọi là nhục nhãn thanh tịnh của Đại Bồ-tát.

Khi ấy, Xá-lợi Tử lại thưa:

- Bạch Thế Tôn! Thế nào gọi là thiên nhãn thanh tịnh của Đại Bồ-tát?

Phật bảo Xá-lợi Tử:

- Đại Bồ-tát với thiên nhãn thấy được như thiên nhãn của tất cả trời Tứ đại vương thấy được; thấy được như thiên nhãn của tất cả trời Ba mươi ba, trời Dạ-ma, trời Đô-sử-đa, trời Lạc biến hóa, trời Tha hóa tự tại; thấy được như thiên nhãn của tất cả trời Phạm chúng; cho đến thấy được như thiên nhãn của tất cả trời Sắc cứu cánh.

Này Xá-lợi Tử! Có Đại Bồ-tát với thiên nhãn thấy được sự việc mà thiên nhãn của tất cả trời Tứ đại vương cho đến trời Sắc cứu cánh không thể thấy được.

Này Xá-lợi Tử! Các Đại Bồ-tát với thiên nhãn có thể thấy được hữu tình trong hằng hà sa số thế giới khắp mười phương chét đây sanh kia.

Này Xá-lợi Tử! Đó là thiên nhãn thanh tịnh của Đại Bồ-tát.

Khi ấy, Xá-lợi Tử lại thưa:

- Bạch Thế Tôn! Thế nào gọi là tuệ nhãn thanh tịnh của Đại Bồ-tát?

Phật dạy Xá-lợi Tử:

- Đại Bồ-tát với tuệ nhãn không thấy có pháp hoặc hữu vi, hoặc vô vi, hoặc hữu lậu, hoặc vô lậu, hoặc thế gian, hoặc xuất thế gian, hoặc có tội, hoặc không có tội, hoặc ô nhiễm, hoặc thanh tịnh, hoặc có sắc hoặc không sắc, hoặc có đối, hoặc không đối, hoặc quá khứ, hoặc vị lai, hoặc hiện tại, hoặc bị ràng buộc ở Dục giới, hoặc bị ràng buộc ở Sắc giới, hoặc bị ràng buộc ở Vô sắc giới, hoặc thiện, hoặc bất thiện, hoặc vô ký, hoặc kiên sở đoạn, hoặc tu sở đoạn, hoặc phi sở đoạn, hoặc học, hoặc vô học, hoặc chẳng phải học, chẳng phải vô học, cho đến nhất thiết pháp hoặc tự tánh, hoặc sai biệt.

Này Xá-lợi Tử! Tuệ nhãn của Đại Bồ-tát này không thấy có pháp nào có thể thấy, có thể nghe, có thể hiểu, có thể biết.

Này Xá-lợi Tử! Đó là tuệ nhãn thanh tịnh của Đại Bồ-tát.

Bấy giờ, Xá-lợi Tử thưa:

- Bạch Thế Tôn! Thế nào gọi là pháp nhãn thanh tịnh của Đại Bồ-tát?

Phật dạy Xá-lợi Tử:

- Pháp nhãn của Đại Bồ-tát có thể biết như thật các loại Bồ-đặc-già-la sai khác, đây là tùy tín hành, đây là tùy pháp hành, đây là vô tướng hành, đây là trụ không, đây là trụ vô tướng, đây là trụ vô nguyện. Đây do pháp môn giải thoát không, phát sanh năm căn; do năm căn phát sanh định vô gián; do định vô gián phát sanh giải thoát tri kiến; do có giải thoát tri kiến mới vĩnh viễn đoạn trừ ba kiết sử (Thân kiến, giới cấm thủ, nghi). Do vĩnh viễn đoạn trừ ba kiết sử này nên được quả Dự lưu. Do tu đạo giảm bớt dục tham, sân giận nên được quả Nhất lai. Lại do tu đạo thượng phẩm, đoạn hẳn dục tham, sân giận nên đắc quả Bất hoàn. Lại do tu đạo tăng thượng phẩm, đoạn hẳn năm thượng phần kiết sử (sắc tham, vô sắc tham, vô minh, mạn, trạo cử). Do đoạn hẳn năm thượng phần kiết sử này nên đắc quả A-la-hán. Đây do pháp môn giải thoát vô tướng nên phát sanh năm căn. Do năm căn phát sanh định vô gián, cho đến đoạn hẳn năm thượng phần kiết sử, đắc quả A-la-hán. Đây do pháp môn giải thoát vô nguyện phát sanh năm căn. Do năm căn phát sanh định vô gián cho đến đoạn hẳn năm thượng phần kiết sử, đắc quả A-la-hán. Do hai, do ba cũng vậy.

Này Xá-lợi Tử! Đó là pháp nhãn thanh tịnh của Đại Bồ-tát.

Lại nữa, Xá-lợi Tử! Pháp nhãn của Đại Bồ-tát có thể biết như thật những pháp tập khởi đều là pháp diệt. Do biết như vậy nên được năm loại mắt.

Này Xá-lợi Tử! Đó gọi là pháp nhãn thanh tịnh của Đại Bồ-tát.

Lại nữa, này Xá-lợi Tử! Pháp nhãn của Đại Bồ-tát có thể biết như thật Đại Bồ-tát này ban đầu phát tâm tu hành bố thí Ba-la-mật-đa, cho đến tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, thành tựu tín căn, tinh tấn căn, phương tiện thiện xảo nên được ý thọ thân, tăng trưởng thiện pháp, Đại Bồ-tát này thường sanh trong những dòng họ lớn như sanh vào dòng họ Sát-đế-lợi, hoặc sanh vào dòng họ Bà-la-môn, hoặc sanh vào dòng họ Trưởng giả, hoặc sanh vào dòng họ Cư sĩ, hoặc sanh lên trời Tứ đại vương, cho đến sanh lên trời Tha hóa tự tại, trụ ở nơi đó giáo hóa hữu tình, tùy theo sự ưa thích của chúng hữu tình mà cung cấp đầy đủ các loại tốt đẹp, làm nghiêm tịnh cõi Phật, cúng dường, cung

kính, tôn trọng, ngợi khen chư Phật Thế Tôn. Không rơi vào địa vị Thanh văn, Độc giác, cho đến đắc Vô Thượng Chánh Đẳng Chánh Giác, trọn không thôi chuyển.

Này Xá-lợi Tử! Đó là pháp nhãn thanh tịnh của Đại Bồ-tát.

Lại nữa, này Xá-lợi Tử! Pháp nhãn của Đại Bồ-tát có thể biết như thật Đại Bồ-tát này đã được thọ ký quả Vô Thượng Chánh Đẳng Chánh Giác, Đại Bồ-tát này chưa được thọ ký quả Vô Thượng Chánh Đẳng Chánh Giác; Đại Bồ-tát này đối với Vô Thượng Chánh Đẳng Chánh Giác đã được Bất thối, Đại Bồ-tát này đối với Vô Thượng Chánh Đẳng Chánh Giác chưa được Bất thối; Đại Bồ-tát này đã đạt đến địa vị Bất thối chuyển, Đại Bồ-tát này chưa đạt đến địa vị Bất thối chuyển; Đại Bồ-tát này đã viên mãn thân thông, Đại Bồ-tát này chưa viên mãn thân thông; Đại Bồ-tát này đã viên mãn thân thông nên có thể đến hàng hà sa số thế giới chư Phật khắp mười phương cúng dường, cung kính, tôn trọng, ngợi khen chư Phật Thế Tôn; Đại Bồ-tát này chưa viên mãn thân thông nên không thể đến hàng hà sa số thế giới chư Phật khắp mười phương cúng dường, cung kính, tôn trọng, ngợi khen chư Phật Thế Tôn; Đại Bồ-tát này đã được thân thông, Đại Bồ-tát này chưa được thân thông; Đại Bồ-tát này đã được Vô sanh pháp nhãn, Đại Bồ-tát này chưa được Vô sanh pháp nhãn; Đại Bồ-tát này đã được căn thù thắng, Đại Bồ-tát này chưa được căn thù thắng; Đại Bồ-tát này đã làm nghiêm tịnh cõi Phật, Đại Bồ-tát này chưa làm nghiêm tịnh cõi Phật; Đại Bồ-tát này đã giáo hóa chúng sanh, Đại Bồ-tát này chưa giáo hóa chúng sanh; Đại Bồ-tát này đã được đại nguyện, Đại Bồ-tát này chưa được đại nguyện; Đại Bồ-tát này đã được chư Phật ngợi khen, Đại Bồ-tát này chưa được chư Phật ngợi khen; Đại Bồ-tát này đã thân cận chư Phật, Đại Bồ-tát này chưa thân cận chư Phật; Đại Bồ-tát này tuổi thọ vô lượng, Đại Bồ-tát này tuổi thọ có hạn lượng; Đại Bồ-tát này khi đắc Bồ-đề có Bí-sô Tăng vô lượng, Đại Bồ-tát này khi đắc Bồ-đề có Bí-sô Tăng có lượng; Đại Bồ-tát này khi đắc Bồ-đề có Bồ-tát Tăng, Đại Bồ-tát này khi đắc Bồ-đề không có Bồ-tát Tăng; Đại Bồ-tát này chuyên tu hạnh lợi tha, Đại Bồ-tát này tu cả hạnh tự lợi; Đại Bồ-tát này có thực hành hạnh khổ khó làm, Đại Bồ-tát này không thực hành hạnh khổ khó làm; Đại Bồ-tát này là Nhất sanh sở hệ, Đại Bồ-tát này là Đa sanh sở hệ; Đại Bồ-tát đã trụ thân cuối cùng, Đại Bồ-tát này chưa trụ thân cuối cùng; Đại Bồ-tát này đã ngồi tòa Bồ-đề vi diệu, Đại Bồ-tát này chưa ngồi tòa Bồ-đề vi diệu; Đại Bồ-tát này có ma đến thử, Đại Bồ-tát này không có ma đến thử.

Này Xá-lợi Tử! Đó là pháp nhãn thanh tịnh của Đại Bồ-tát.

Lúc bấy giờ, Xá-lợi Tử lại thưa:

- Bạch Thế Tôn! Thế nào gọi là Phật nhãn thanh tịnh của Đại Bồ-tát?

Phật dạy Xá-lợi Tử:

- Đại Bồ-tát với tâm Bồ-đề không gián đoạn, nhập định Kim cương dụ, được trí nhất thiết tướng, thành tựu mười lực của Phật, bốn điều không sợ, bốn sự hiểu biết thông suốt, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả, mười tám pháp Phật bất cộng, Phật nhãn giải thoát, không chướng không ngại. Do Phật nhãn này Đại Bồ-tát vượt lên trên tất cả cảnh giới trí tuệ của Thanh văn, Độc giác, không có gì không thấy, không có gì không nghe, không có gì không hiểu, không có gì không biết. Thấy hết thấy tướng của tất cả pháp.

Này Xá-lợi Tử! Đó gọi là Phật nhãn thanh tịnh của Đại Bồ-tát.

Này Xá-lợi Tử! Đại Bồ-tát khi chứng Vô Thượng Bồ-đề mới được Phật nhãn thanh tịnh như vậy.

Này Xá-lợi Tử! Nếu Đại Bồ-tát muốn được ngũ nhãn thanh tịnh như vậy nên siêng tu tập sáu Ba-la-mật-đa. Vì sao? Vì sáu Ba-la-mật-đa này thâm nhiếp tất cả thiện pháp, nghĩa là tất cả thiện pháp của Thanh văn, thiện pháp của Độc giác, thiện pháp của Bồ-tát, thiện pháp của Như lai.

Này Xá-lợi Tử! Nếu có ai hỏi Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác đem sự thật mà nói, pháp nào có thể bao trùm tất cả thiện pháp?

Phật đáp ngay: Đó là Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Vì sao? Vì Bát-nhã Ba-la-mật-đa này là mẹ của tất cả thiện pháp, hay sanh các công đức của năm Ba-la-mật-đa và năm loại mắt.

Này Xá-lợi Tử! Nếu Đại Bồ-tát muốn ngũ nhãn thanh tịnh nên học Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Nếu Đại Bồ-tát muốn được quả Vô Thượng Bồ-Đề nên học ngũ nhãn thanh tịnh như vậy.

Này Xá-lợi Tử! Nếu Đại Bồ-tát hay học ngũ nhãn thanh tịnh như vậy thì quyết định đắc quả Vô Thượng Bồ-Đề.

Này Xá-lợi Tử! Lại có Đại Bồ-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa có thể phát sanh sáu thần thông Ba-la-mật-đa: Trí chứng biết thần túc thông, trí chứng biết thiên nhĩ thông, trí chứng biết tha tâm thông, trí chứng biết việc đời trước tùy theo ý nghĩ, trí chứng biết thiên nhãn thông, trí chứng biết lậu tận thông Ba-la-mật-đa.

Bấy giờ, Xá-lợi Tử thưa:

- Bạch Thế Tôn! Thế nào là Đại Bồ-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, phát sanh trí chứng biết thần túc thông?

Phật bảo Xá-lợi Tử:

- Có Đại Bồ-tát với trí chứng thân tức thông có thể phát sanh các loại thần thông biến hóa: Làm chấn động các vật đại địa trong hằng hà sa số thế giới khắp mười phương; biến một thành nhiều, biến nhiều thành một; hoặc ẩn hoặc hiện, mau chóng không ngại; núi non, tường vách đi qua như khoảng không; qua lại trên hư không như chim bay; ra vào trong đất như ra vào nước; đi trên nước như đi trên đất; thân bốc ra khói lửa như đám cháy trên cao nguyên; thân thể chảy ra các dòng nước như núi tuyết tan. Oai đức, thần lực của mặt trời, mặt trăng khó sánh nổi, đưa tay sờ mặt trăng và che ánh sáng của nó, cho đến chuyển thân đến trời Tịnh cư một cách tự tại với vô biên, vô số thần thông biến hóa như vậy.

Này Xá-lợi Tử! Đại Bồ-tát này tuy có năng lực trí dụng thân tức thông như vậy nhưng đối với điều đó không tự cao, không chấp vào tánh trí chứng thân tức thông, không chấp vào sự trí chứng thân tức thông, không chấp vào việc có thể được trí chứng thân tức thông như vậy, đối với việc chấp hay không chấp đều không chấp trước. Vì sao? Vì tự tánh là không, tự tánh là xả ly, tự tánh xưa nay bất khả đắc.

Này Xá-lợi Tử! Đại Bồ-tát này không nghĩ như vậy: Ta sẽ làm cho trí thân tức thông phát sanh để tự vui chơi, chỉ trừ để chứng đắc trí nhất thiết trí.

Này Xá-lợi Tử! Đó gọi là Đại Bồ-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa làm phát sanh trí chứng thân tức thông.

Bấy giờ, Xá-lợi Tử lại thưa:

- Bạch Thế Tôn! Thế nào là Đại Bồ-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa phát sanh trí chứng thiên nhĩ thông?

Phật dạy Xá-lợi Tử:

- Có Đại Bồ-tát với trí chứng thiên nhĩ thông tối thắng, thanh tịnh siêu nhân, có thể nghe như thật các loại âm thanh của hữu tình, vô tình trong hằng hà sa số thế giới khắp mười phương; nghĩa là nghe hết tất cả tiếng địa ngục, tiếng bàng sanh, tiếng quỷ giới, tiếng người, tiếng trời, tiếng Thanh văn, tiếng Độc giác, tiếng Bồ-tát, tiếng chư Phật, tiếng quỷ chê sanh tử, tiếng ngợi khen Niết-bàn, tiếng trái bỏ hữu vi, tiếng hướng đến Bồ-đề, tiếng nhàm ghét hữu lậu, tiếng vui thích vô lậu, tiếng khen ngợi Tam bảo, tiếng nhiếp phục tà đạo, tiếng luận nghị quyết trạch, tiếng đọc tụng kinh điển, tiếng khuyên bỏ pháp ác, tiếng khuyên tu pháp thiện, tiếng cứu giúp nạn khổ, tiếng mừng rỡ vui vẻ v.v... các tiếng như vậy hoặc lớn hoặc nhỏ Bồ-tát đều nghe hết, không chướng không ngại.

Này Xá-lợi Tử! Đại Bồ-tát này tuy có năng lực thiên nhĩ như vậy, nhưng không tự cao về điều đó, không chấp vào tánh trí chứng thiên nhĩ thông, không chấp vào sự trí chứng thiên nhĩ thông, không chấp vào việc có thể chứng thiên nhĩ thông như vậy. Đối với sự chấp hay không chấp đều không chấp trước. Vì sao? Vì tự tánh là không, tự tánh là xả ly, tự tánh xưa nay bất khả đắc.

Này Xá-lợi Tử! Đại Bồ-tát này không nghĩ như vậy: Ta sẽ làm cho trí thiên nhĩ thông phát sanh để tự vui chơi, chỉ trừ để đắc trí nhất thiết trí.

Này Xá-lợi Tử! Đó gọi là Đại Bồ-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, phát sanh trí chứng thiên nhĩ thông.

Khi ấy, Xá-lợi Tử lại thưa:

- Bạch Thế Tôn! Thế nào là Đại Bồ-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, phát sanh trí chứng tha tâm thông?

Phật dạy Xá-lợi Tử:

- Có Đại Bồ-tát với trí chứng tha tâm thông có thể biết như thật pháp tâm, tâm sở của các loại hữu tình trong hằng hà sa số thế giới khắp mười phương: Biết hết các loại hữu tình nếu có tâm tham, biết như thật có tâm tham; nếu lìa tâm tham, biết như thật lìa tâm tham; nếu có tâm sân, biết như thật có tâm sân; nếu lìa tâm sân, biết như thật lìa tâm sân; nếu có tâm si, biết như thật có tâm si; nếu lìa tâm si, biết như thật lìa tâm si; nếu có tâm ái, biết như thật có tâm ái; nếu lìa tâm ái, biết như thật lìa tâm ái; nếu có tâm chấp thủ, biết như thật có tâm chấp thủ; nếu lìa tâm chấp thủ, biết như thật lìa tâm chấp thủ; nếu tâm tập trung, biết như thật tâm tập trung; nếu tâm tán loạn, biết như thật tâm tán loạn; nếu tâm nhỏ hẹp, biết như thật tâm nhỏ hẹp; nếu tâm rộng lớn, biết như thật tâm rộng lớn; nếu tâm cao cử, biết như thật tâm cao cử; nếu tâm thấp hèn, biết như thật tâm thấp hèn; nếu tâm vắng lặng, biết như thật tâm vắng lặng; nếu tâm không vắng lặng, biết như thật tâm không vắng lặng; nếu tâm trạo cử, biết như thật tâm trạo cử; nếu tâm không trạo cử, biết như thật tâm không trạo cử; nếu tâm định, biết như thật tâm định; nếu tâm không định, biết như thật tâm không định; nếu tâm giải thoát, biết như thật tâm giải thoát; nếu tâm không giải thoát, biết như thật tâm không giải thoát; nếu tâm hữu lậu, biết như thật tâm hữu lậu; nếu tâm vô lậu, biết như thật tâm vô lậu; nếu tâm có lỗi hồng, biết như thật tâm có lỗi hồng; nếu tâm không có lỗi hồng, biết như thật tâm không có lỗi hồng; nếu tâm hữu thượng, biết như thật tâm hữu thượng; nếu tâm vô thượng, biết như thật tâm vô thượng.

Này Xá-lợi Tử! Đại Bồ-tát này có năng lực trí tha tâm như vậy, nhưng không tự cao về điều đó, không chấp vào tánh trí chứng tha tâm thông, không chấp vào sự trí chứng tha tâm thông; không chấp vào việc có thể được trí chứng tha tâm thông như vậy. Đối với chấp hay không chấp đều không chấp trước. Vì sao? Vì tự tánh là không, tự tánh là xả ly, tự tánh xưa nay bất khả đắc.

Này Xá-lợi Tử! Đại Bồ-tát này nghĩ như vậy: Ta sẽ làm cho trí tha tâm thông phát sanh để tự vui chơi, chỉ trừ để chứng đắc trí nhất thiết trí.

Này Xá-lợi Tử! Đó gọi là Đại Bồ-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa phát sanh trí chứng tha tâm thông.

Quyển Thứ 404

HẾT